

TRANSPORT I COMUNICACIONS

Les comunicacions i el transport permeten la relació de persones i llocs, alhora que fomenten els intercanvis (manufactures, combustibles, serveis financers, serveis empresarials ...); satisfan les necessitats de desplaçament de les persones i objectes per a les activitats econòmiques, entre els llocs de producció i distribució i els assentaments urbans; contribueixen al creixement econòmic dels territoris i a difondre idees, tècniques i cultures. La densitat i la qualitat (eficient i ben desenvolupada) d'una xarxa de transport és indicatiu del grau de desenvolupament econòmic d'un territori, en tant que permet la seva vertebració i el seu dinamisme econòmic. A més desenvolupament d'un país, més densitat i complexitat de la seva xarxa de transports i comunicacions.

Els **factors principals que influeixen que la xarxa de transports i comunicacions** d'un territori sigui més o menys densa són:

El nivell de desenvolupament econòmic: en general, com més desenvolupat és un país més densa i complexa és la seva xarxa de transports i comunicacions.

La densitat d'assentaments humans: com més concentració de població i més grans siguin els nuclis urbans més necessitats de desplaçaments i intensitat dels intercanvis...

Els condicionants físics del territori: les característiques del relleu, la climatologia, etc., comporten que la construcció d'infraestructures de transport tingui més o menys dificultats tècniques per la seva realització i que per tant la xarxa de transport i comunicacions sigui més o menys densa.

Funcions d'una xarxa de transports i comunicacions:

Dona resposta a les necessitats o desig de desplaçament de les persones, (canalització dels fluxos de persones). Parlem de mobilitat, i per tant de densitat de trànsit, cada cop més important donada la separació entre llocs de residència i llocs de treball, d'oci o de lleure de la població. Aquesta mobilitat obligada genera tot un seguit de problemes de circulació a les grans ciutats, especialment a les hores puntes (Barcelona, Madrid).

Satisfacció de les necessitats econòmiques, (transport de mercaderies). Posa en contacte la producció i el mercat i fa possible la distribució de béns i serveis. Parlem d'infraestructures (vies de comunicació ràpides i segures, ports, aeroports ben situats i equipats). Aquest factor està directament relacionat amb el nivell econòmic del territori i especialment vinculat a les principals àrees de desenvolupament urbà i econòmic.

Contribueix a la integració dels diferents grups socials i a la difusió de idees, tècniques i cultures. El procés de globalització econòmica en depèn. Parlem també, a banda de les xarxes de transports i comunicacions de la televisió i **Internet**.

Permet l'enllaç dels diversos sistemes urbans d'un territori.

Quan parlem de desenvolupament econòmic, cal tenir en compte l'impacte de les **xarxes de producció i consum**. Òbviament els avenços tecnològics han jugat un paper fonamental en la dinamització dels fluxos i en la seva rendibilitat, i han potenciat els processos de mundialització de l'economia.

Els transports s'han especialitzat en els darrers temps en funció del transport de passatgers o de mercaderies, d'una banda, i pel que fa a la distància curta, mitjana o llarga del seu recorregut:

El **transport per carretera** és el més utilitzat en la curta distància, tant per moure passatgers com mercaderies, a causa de la gran densitat de la xarxa de carreteres en relació a altres sistemes.

transport per ferrocarril és molt utilitzat per moure mercaderies a mitja distància, ja que per seguretat i cost té més avantatges que la carretera. També té un paper important en el transport de persones en distàncies curtes dins de les grans ciutats i en distàncies mitjanes.

El **transport en vaixell** té el màxim avantatge en el desplaçament de mercaderies, ja que és capaç de moure grans quantitats amb un cost molt menor que la resta de sistemes, i és molt competitiu en la llarga distància.

El **transport aeri** només té un pes apreciable pel que fa al tràfic de passatgers a llarga distància, ja que, malgrat la rapidesa, els costos són superiors a la resta de sistemes en distàncies mitjanes o curtes, i no té la capacitat del transport en vaixell.

Vivim en un món globalitzat, integrat per xarxes de transport i comunicacions, però com a conseqüència de la **jerarquització del territori i de l'existència de territoris centrals i territoris perifèrics**, no totes les regions del món estan igual d'integrades en la xarxa global:

- **Nuclis principals:** Europa Occidental, Estats Units, Est d'Àsia i Golf Pèrsic.

- **Nous focus al països emergents d'Amèrica del Sud i Àsia.**

Als darrers anys hem assistit a una autèntica **revolució dels mitjans del transport, aquí en teniu els canvis més significatius:**

L'augment del tonatge.

La intermodalitat en el transport de mercaderies.

L'augment de la velocitat.

La millora en la infraestructura viària.

L'augment de la seguretat.

La reducció del preu del transport.

Els avenços en les telecomunicacions.

Cal **distingir entre transport i comunicació**. Comunicació vol dir posar en relació llocs diferents amb canals o vies de comunicació (per exemple, el fil telefònic). Transport vol dir portar, traslladar persones o mercaderies d'un lloc a un altre.

Fins fa poc l'índex de desenvolupament d'un país es mesurava en funció de la densitat i varietat de la seva **xarxa de transport visible** (carreteres, ferrocarrils, aeroports, línies elèctriques d'alta tensió). Actualment cal contemplar la intensitat en l'ús de les noves **tecnologies de la informació (TI)**, referent indispensable al s. XXI de la integració d'un territori en el món global. Entre el 1995 i el 2014 les exportacions mundials de serveis d'informàtica i informació van créixer un 18%, Xina va passar d'una participació del 8% al 1995 al 29% al 2014.

Els **mitjans de comunicació** clàssics (premsa, ràdio, televisió) representen un poder immens (quart poder), proporcionen ocupació a un gran nombre de persones i tenen a les seves mans la informació. Actualment solament les grans corporacions (privades o estatals) disposen de suficients mitjans com per sostenir un diari, una televisió, tot i que podem trobar premsa i emissores lliures

El sector que anomenem **tecnologies de la informació (TI)**, on hi trobem la informàtica i la telemàtica, lidera actualment la revolució de la informació (era digital).

Factors d'impacte de la revolució de l'era digital:

Factor multiplicador (FM): nombre de vegades que una tecnologia millora una funció (per exemple si una persona pot recorre 6 km en una hora i un cotxe ho fa a 96, aquest últim suposa un factor multiplicador de 16. Actualment en les TI aquest factor és d'un bilió.

Factor d'implantació i desenvolupament: la rapidesa amb la que les TI s'han integrat en la vida quotidiana és sorprenent (1r ordinador 1946, 1r PC 1977). Amb la miniaturització dels sistemes el processament de les dades es dispara exponencialment (ordinador-televisió-telèfon mòbil en un sol aparell).

Factor d'accessibilitat: els sistemes digitals permeten transmetre la informació quasi bé instantàniament a qualsevol lloc del món a un cost molt baix.